Nieuwsbrief commissie sociaal 11 september 2023

1. **Burgemeester en wethouder brengen bezoek aan MOB**

Op vrijdag 2 juni hebben Burgemeester Désirée Schmalschläger en Wethouder Huub van Helden een bezoek gebracht aan het MensOntwikkelBedrijf (MOB). Het MOB begeleidt kwetsbare inwoners en uitkeringsgerechtigden naar passend werk.

Het MOB zorgt er tevens voor dat deze mensen meer kennis, ervaring en vaardigheden opdoen, zodat ze (weer) arbeidsfit worden. Dat gebeurt aan de hand van verschillende activiteiten en projecten. Voorbeelden hiervan zijn het onderhoud van zitbanken in de openbare ruimte, beheren van plantsoenen taalles en het opknappen van fietsen. Uiteraard met de begeleiding van de jobcoaches en de klantregisseurs van de gemeente. Zo vinden de deelnemers bij het MOB opnieuw vertrouwen en een toekomstbeeld. In hun werkzaamheden voelen deelnemers zich gewaardeerd en dat draagt bij aan het persoonlijke welzijn.

Met veel interesse hebben de Burgemeester en Wethouder kennisgenomen van de mooie projecten die hier plaatsvinden. Bij de taalles van deelnemers werd de Burgemeester actief betrokken bij een vraag-antwoord oefening. Gezamenlijk kwamen we wederom tot de conclusie dat het MOB een onderdeel in onze Gemeente is waar we met z'n allen trots op mogen zijn!

2. De aanpak van laaggeletterdheid

Vanuit het Leudals Taalakkoord zijn meerdere trainingen gegeven over het herkennen, motiveren en de aanpak van laaggeletterdheid in Leudal. Zo zijn ondertussen trainingen gegeven aan vrijwilligers van NaoberzorgPunt Roggel, vrijwilligers van Synthese en bij het initiatief "Goed voor elkaar Roggel". Daarnaast zijn we met verschillende organisaties in gesprek om de komende maanden nog meer trainingen te gaan geven.

Ook bij NaoberzorgPunt Roggel is de training over het herkennen en motiveren van laaggeletterden gegeven. Na afloop hebben zij aangegeven graag mee te werken aan de aanpak van laaggeletterdheid in Leudal, door zich aan te sluiten bij het Leudals Taalakkoord!

Met hen zijn afspraken gemaakt en tijdens de week van Lezen en Schrijven zullen zij het officiële certificaat ontvangen.

In bijlage 3 vindt u de nieuwsbrief Leudals Taalakkoord voor meer informatie over laaggeletterdheid.

3. Bijeenkomst armoede, minima en schulden

Op 14 juni 2023 heeft de bijeenkomst Armoede, Minima en Schulden plaatsgevonden.
Aan de bijeenkomst hebben 32 personen deelgenomen. Na de opening en een inleidend woord van wethouder Huub van Helden deelde een ervaringsdeskundige haar ervaringen over de hulp die zij gekregen heeft. De deelnemers namen deel aan 4 gesprekstafels.

Tijdens de bijeenkomst is het volgende opgehaald.

Verbinden
De grote uitdaging zit hem in het verbinden! Wie weet waar en wanneer inwoners van Leudal de juiste hulp kunnen krijgen? Weten de inwoners dit zelf en hoe komen zij hierachter?
Dit komt niet alleen tot stand door het maken en uitdelen van flyers en posts delen op social media alhoewel een lokaal krantje wel degelijk gemist wordt met allerlei informatie. Maar dit komt ook voornamelijk tot stand van mens op mens.

Sociale contacten
De sociale contacten met de buurman, buurvrouw, oom, zus, vriendin, en andere. Maar ook door de sociale contacten die dagelijks tot stand komen bij bijvoorbeeld verenigingen, dorpswinkels, huisartsen én op het werk. Daarom is het belangrijk om breed de mogelijkheden van de hulpverlening in Leudal kenbaar te maken. Breed in de samenleving!
Volgens de laatste cijfers van de GGD heeft juist de groep tussen de 35 en 49 jaar de meeste moeite met rondkomen. Veel van deze mensen bereik je via verenigingen en/of de (basis)scholen.

Vrijwilligers in deze verenigingen zien veel en kunnen een signalerende en misschien zelfs wel een verwijzende rol vervullen. Vrijwilligers zijn mensen die andere mensen willen helpen en daar sluit dit heel mooi op aan.
Ook de mantelzorgers weten als geen ander wat er speelt in de levens van hun dierbare, maar weten zij waar ze terecht kunnen voor de juiste hulp?

Kennis
Daarnaast gaat het ook over verbinding tussen de organisaties in Leudal, vrijwillig en professioneel. Ontmoeten en delen van kennis is erg belangrijk en wenselijk. Dit kan op informele basis als ook door werkbijeenkomsten. Het vastleggen en vasthouden van deze kennis is belangrijk. Er zijn redelijk wat wisselingen geweest bij diverse organisaties waardoor kennis vaak verloren gaat. Hoe kunnen wij dit ergens vastleggen en borgen?

Eén aanspreekpunt
Om voor inwoners de juiste zorg te organiseren werden diverse zaken geopperd met als rode draad een Sociaal Inloop Spreekuur/Sociaal Wijkteam. Met één aanspreekpunt die als verkenner fungeert om de juiste aanbieders aan te laten sluiten bij de behoeftes van de inwoner. Je voorkomt hiermee dat inwoners van het kastje naar de muur gestuurd worden en dus ook op één plaats terecht kunnen voor de juiste zorg! En dat is zorg op maat!

Preventie
Om armoede aan te pakken zouden wij nog meer in moeten zetten op preventie. Dit begint bij de jeugd, maar ook bij hun ouders. Armoede is overerfelijk, een tendens die te doorbreken is. Hoe doorbreek je negatief voorbeeldgedrag? Dit is een weg van de lange adem, maar een weg die het bewandelen waard is. Op termijn is dit de beste remedie.
Preventie begint o.a. bij de betrokkenheid van ouders en school! Meer samenwerking met instanties en (basis)scholen is daarom gewenst. Maar ook door te praten met mensen die met armoede te maken hebben (gehad): "Wat heb jij nodig om hieruit te komen/… heb jij nodig gehad om hier niet in terecht te komen?" Laten wij praten mét de doelgroep in plaats van over de doelgroep.
Om preventief hiermee aan de slag te gaan zullen inwoners en instanties ervoor moeten zorgen dat er geen taboe heerst op armoede en administratieve/financiële moeilijkheden.

Hoe verder
Deze opbrengst wordt uitgewerkt in een programma dat wordt teruggekoppeld met de deelnemers aan de bijeenkomst. Tevens wordt er een plan van aanpak voor de verdere uitwerking van het armoedebeleid.

4. Personen met verward gedrag

Op 8 januari 2019 is het *Plan van Aanpak Personen met Verward Gedrag* door het college van gemeente Leudal vastgesteld. Toegezegd is dat de gemeente met enige regelmaat geïnformeerd wordt over de voortgang van de verschillende projecten. Zoals destijds al aangegeven, is het plan van aanpak een dynamisch document dat onder invloed van maatschappelijke ontwikkelingen, nieuwe wetgeving, nieuwe betaaltitels en ervaringen bijgesteld kan worden. In dit bericht treft u per onderwerp uit het plan van aanpak een actuele stand van zaken aan.

De Hulpkaart
De Hulpkaart is ontwikkeld voor mensen die in een situatie kunnen komen waarin ze de regie kwijt zijn of geen woorden kunnen geven aan wat zij willen. Dat kan bijvoorbeeld gaan om mensen met dementie, een verslaving, niet aangeboren hersenletsel, een licht verstandelijke beperking of een psychische aandoening. Maar eigenlijk is de Hulpkaart er voor iedereen die de kaart wil en denkt nodig te hebben. Op een Hulpkaart wordt beschreven waar iemand moeite mee heeft en hoe anderen het beste om kunnen gaan met een situatie waarbij het niet goed gaat met iemand.

De Hulpkaart wordt in Midden-Limburg geïmplementeerd binnen het reguliere zorg- en ondersteuningsaanbod. Op 1 december 2022 is een coördinator vanuit MEE de Meent Groep gestart die namens de gemeenten alle randvoorwaarden organiseert. Het resultaat is dat inwoners in de loop van 2023 bij een aantal organisaties terecht kunnen voor ondersteuning bij het maken van een Hulpkaart (denk aan Hulp bij Dementie, Algemeen Maatschappelijk Werk Midden-Limburg, MEE, de aanbieders van Beschermd Wonen, Moveoo en het Zelfregiecentrum). Inwoners kunnen nu al terecht bij het OGGZ platform Noord- en Midden-Limburg. Met de Hulpkaart krijgen omstanders (en bijvoorbeeld ook de politie) meer handvatten over hoe zij om kunnen gaan met iemand die tijdelijk de regie kwijt is en geen woorden kan geven aan wat hij wilt. Dit kan escalatie van een situatie voorkomen en geeft hulpkaarthouders meer vertrouwen.

Inclusieve samenleving
In de regio Midden-Limburg gaan we voor een hechte samenleving waarin alle inwoners zich thuis voelen en hieraan zelf bijdragen. Een inclusieve samenleving waarbij mensen met een psychische kwetsbaarheid zelfstandig kunnen wonen en deelnemen aan activiteiten in de wijk, samen met andere wijkbewoners. Als gemeente hebben we een rol om ervoor te zorgen dat inwoners met psychische problemen:

- Passend wonen in een leefbare wijk;
- Dat zij mee kunnen doen aan het dagelijks leven;
- Dat zij geaccepteerd worden zoals ze zijn;
- Dat zij een goede dagbesteding of betaald werk hebben;
- Dat zij goed kunnen werken aan hun herstel.

Samen met lokale partners wordt invulling gegeven aan activiteiten die hieraan bijdragen.

Meldingen van verward gedrag
Ten aanzien van dit onderdeel zijn geen nieuwe ontwikkelingen te melden. In de regio Midden-Limburg is het Meldpunt Zorgwekkend gedrag actief, uitgevoerd door het Algemeen Maatschappelijk Werk Midden-Limburg. Inwoners en professionals kunnen bij dit meldpunt terecht

voor niet-acute meldingen, hulpvragen en adviesvragen over zorgwekkend gedrag. Het meldpunt is te bereiken via 0800-1205.

Beoordelingslocatie
Uitgangspunt bij de beoordelingen door de GGZ-crisisdienst is en blijft dat deze zoveel mogelijk thuis plaatsvinden. Wanneer dat niet kan vindt de beoordeling plaats op een alternatieve locatie, bij voorkeur op een beoordelingslocatie. Vanaf september 2022 is een nieuwe beoordelingslocatie in gebruik genomen in het Laurentius Ziekenhuis in Roermond. In het Sint Jans Gasthuis is ook nog een beoordelingslocatie waar binnen en buiten kantoortijden gebruik van kan worden gemaakt.

Herstelhuis Midden-Limburg
Het Herstelhuis is een voorziening in Weert waar inwoners uit Midden-Limburg terecht kunnen voor persoonlijk herstel, rust en stabiliteit. Het Herstelhuis wordt uitgevoerd door Zelfregie NL en gerund door ervaringsdeskundigen. De financiering van het Herstelhuis Midden-Limburg is met ingang van 2022 structureel geborgd via de regionale begroting van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg Noord (MGR). In 2022 hebben in totaal 46 inwoners gebruik gemaakt van deze voorziening. Hiervan hebben 23 inwoners aangegeven dat hiermee een crisis(-opname) is voorkomen.

Passend vervoer
In de uitvoering worden nog wel knelpunten ervaren door de betrokken partners (politie en GGZ). De signalen gaan met name over de invulling van de 'wachtfunctie' (wie blijft er bij de cliënt totdat de GGZ-crisisdienst gearriveerd is?) Anderzijds gaan de signalen over de triage door de ambulancedienst. Omdat de ambulance ook op andere meldingen moet rijden met een hogere prioriteit, moet het vervoer van personen met verward gedrag vaak langer wachten. Het gevolg hiervan is een verstopping in de keten. Deze signalen worden door betrokken partners opgepakt. Als gemeenten hebben we in de oplossing van deze knelpunten geen actieve rol (meer) omdat dit een verantwoordelijkheid is van zorgverzekeraar en uitvoerende partijen.

Passende ondersteuning, zorg en straf
Het doel van dit project is om een goede samenwerking tot stand te brengen tussen de domeinen zorg en veiligheid, waarbij continuïteit van zorg geboden wordt. Hier wordt met verschillende deelprojecten invulling aan gegeven. De regionale samenwerking in het Zorg- en Veiligheidshuis Midden-Limburg draagt hier ook aan bij.

Bestuurlijke samenwerking Zorg en Veiligheid Noord- en Midden-Limburg
In juni 2022 heeft ZonMw aan de regio Noord- en Midden-Limburg subsidie toegekend voor het project 'Nieuwe netwerken rondom Zorg en Veiligheid Noord- en Midden-Limburg'. Inmiddels zijn er twee kwartiermakers aan de slag. Zij bereiden een voorstel voor over de inrichting van een domeinoverstijgende bestuurlijke samenwerking en de uitgangspunten die hieraan ten grondslag liggen. In Q3-Q4 van 2023 wordt dit voorstel voorgelegd aan de colleges.

Wonen Plus
Wonen Plus biedt een passend ondersteuningsaanbod voor een specifieke doelgroep van zorgwekkende zorgmijders met complexe problematiek. Deze mensen zijn niet plaatsbaar binnen het huidige aanbod Beschermd Wonen (BW) én niet te handhaven binnen de Maatschappelijke Opvang (MO), omdat zij vanwege psychische- en gedragsproblematiek vaak in combinatie met verslaving groepsontwrichtend zijn. Ook vinden zij zelf dat er geen problemen zijn en zijn zij vaak hulpverleningsmoe. Bij gebrek aan passende voorzieningen werd deze doelgroep voorheen veelal zelfstandig gehuisvest in de wijk. Deze mensen beschikken echter niet over de juiste 'woonvaardigheden' en stellen zich daarbij niet 'begeleidbaar' op. Deze situatie leidt tot overlast in wijken en buurten, met de nodige consequenties voor omwonenden, woningcorporaties en andere betrokkenen. De aanpak Wonen Plus maakt het mogelijk om specifieke ondersteuning op maat te bieden aan deze kleine groep van zorgwekkende zorgmijders. Uit de tussenrapportages 2022 blijkt dat de volgende resultaten zijn behaald:

- De aanpak Wonen Plus is een passende ondersteuningsvorm gebleken voor de complexe doelgroep van zorgwekkende zorgmijders: cliënten laten, in meer of mindere mate, verbeteringen zien op het gebied van toename zelfrespect en respect voor de medemens, verbeterde structuur en dag- en nachtritme, een verbeterde invulling van de dag met zinvolle activiteiten en een toename van constructieve sociale contacten, uitbreiding van het netwerk en afname van destructieve contacten;

- De aanpak Wonen Plus heeft geresulteerd in een afname van de onrust en overlast in de wijk;
- De aanpak Wonen Plus heeft geresulteerd in een verbeterde en intensievere samenwerking tussen de betrokken partnerorganisaties.

Tot slot
De verschillende projecten zoals omschreven in het Plan van Aanpak Personen met Verward Gedrag zijn grotendeels voltooid. Ambtelijk is er daarom geen aparte regionale werkgroep meer die zich bezig houdt met de uitvoering van het plan van aanpak. Dit loopt vanaf media 2022 via de reguliere structuren van het Zorg- en Veiligheidshuis Midden-Limburg of via de regionale beleidsgroep die zich bezig houdt met inwoners met complexe problematiek (Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang, Bemoeizorg en OGGZ-Preventie). Het plan van aanpak is hiermee afgerond. Dit zal daarom de laatste berichtgeving zijn die u specifiek over dit onderwerp ontvangt. Relevante ontwikkelingen betreffende dit onderwerp zullen worden meegenomen in deze nieuwsbrief.

5. Nieuwsbrief 11 Kansrijke Start

Kansrijke Start is de paraplu voor een integrale aanpak, verbinding én verbreding in de regio, om (aanstaande) ouders en hun kind(eren) in een kwetsbare situatie te ondersteunen bij de eerste 1.000 dagen (inclusief de zwangerschap). Samen vergroten we de kans op een goede toekomst! Zie bijlage 1.

6. Nieuwsbrief 9 Nu Niet Zwanger

Inmiddels is Nu Niet Zwanger beschikbaar voor meer dan 70% van de inwoners van Nederland. Zie bijlage 2.

Bijlage(n):

- Bijlage 1: Nieuwsbrief Kansrijke Start Noord- en Midden-Limburg
- Bijlage 2: Nieuwsbrief Nu Niet Zwanger Noord- en Midden-Limburg
- Bijlage 3: Nieuwsbrief Leudals Taalakkoord